

PELERINAJUL - PAȘI CĂLĂUZIȚI ÎNTRU CĂUTAREA IZBĂVITOARE

*Călăuzește-mă, Doamne, pe calea Ta
și voi umbla întru adevărul Tău;
veselească-se inima mea,
ca să se teamă de numele Tău.*

Psalmul 85, 11

Creștinii, și nu doar ei, dintotdeauna și-au dorit să cerceteze locurile de referință spirituală care le definesc credința, le motivează viața și le nădăjduiesc eternitatea. Așa cum nu există om fără crez, chiar și dacă acela îl exclude pe Dumnezeu, nu este om sub soare să nu râvnească la absolut; stă în firea lui. Toate nevoile lui, de orice natură, ascund trebuința de Dumnezeu, cu atât mai mult viața unui creștin, care nu ar trebui să bâjbâie, Dumnezeu însuși descoperindu-i-Se, revelându-Se natural și supranatural și mai ales prin întruparea Fiului-Cuvântul. Iar pentru creștinul dreptmăritor, există privilegiul și potențialul ca Ortodoxia să fie însăși firea lui, firescul omului¹. Așadar, Ortodoxia, Biserica oferă calea bătătorită ce

¹ Ieromonahul Rafail Noica, *Cultura Duhului*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002, p. 113; *Celălalt Noica*. Ediție îngrijită de Pr. Eugen Drăgoi și Pr. Ninel Țugui. Editura Anastasia, 2004 p. 37; Ierom. Rafail Noica, „Monahismul – viața deplină în Dumnezeu”, în Arhim. Dumitru

trebuie urmată pentru împlinirea umanului în Dumnezeu. Or, „călători-vor oare doi oameni împreună de nu se vor cunoaște?” (*Amos 3, 3*). Acesta este pelerinajul: o sfântă însoțire!

Călătoria spre Țara făgăduinței, cea spre Emaus și, în fapt, întreaga activitate pământească a Domnului Hristos au însemnat o călătorie împreună înspre o împreună-cunoaștere, nu că Dumnezeu ar fi avut nevoie să-l (re)cunoască pe om, dimpotrivă, omul – și firea lui – să se (re)cunoască în Dumnezeu, încredințându-se că Însuși Dumnezeu S-a pus în „pielea” lui, cu aducere aminte că lui Adam, din cauza neascultării, i-a fost îmbrăcată goliciunea cu piele (*Facerea 3, 21*), iar Dumnezeu-Cuvântul S-a îmbrăcat în firea cea căzută.

De aici, nevoia pelerinajului! Un pelerin nu călătorește niciodată singur! Chiar dacă, în vechime, apusenii au impus și o astfel de penitență, ca un om „părăsit” de Dumnezeu să peregrineze spre a-L „recâștiga”; în realitate, Dumnezeu nu părăsește pe nimeni, chiar dacă omul Îi neagă existența și, mai cu seamă, prezența. Întrebarea care se naște e: Cine este adevăratul pelerin? Răspunsul îl găsim în Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie – ea însăși o sfântă însoțire²! –: „că Tu ești Cel ce aduci și Cel ce Te

Cobzaru (coord.), *Monahismul, același și perpetuu*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2021, p. 48. De asemenea, în conferința *Ce este omul?*, 6 noiembrie 2006.

² Vezi Arhim. Dumitru Cobzaru, „Liturghia – o sfântă însoțire”, în *Amvon. Predici la Praznicele împărătești și ale Maicii Domnului*. Vol. II.

aduci, Cel ce primești și Cel ce Te împarți, Hristoase Dumnezeu...”³

La toate acestea, am încercat să răspund, în parte, alcătuind o scurtă incursiune prin lumea vestigiilor marcate de prezența lui Dumnezeu-Fiul și a Mamei Lui, fără să evit contribuția esențială a pelerinilor, care însușesc și (re)dau sens istoriei mântuitoare. Nu am avut – și nu am – pretenția de a fi acoperit tema propusă, însă am încercat să reîmprospătez memoria colectivă a românilor dreptcredincioși, mai ales transilvăneni, care, deși o recunosc pe Maica Domnului în Icoana de la Nicula, nu uită nici de nașterea Fecioarei Maria, de ducerea ei la Templu, de Buna Vestire, de Betleem, de Nazaret, de Golgota și de Grădina Ghetsimani, așadar de Țara Sfântă. Credincioșii noștri au convingerea că România este „Grădina Maicii Domnului”, dar știu, la fel de bine, că Maica Domnului și-a ales casă pământească Sfântul Munte Athos.

Am ales să mă opresc doar la câteva obiective și aspecte ale pelerinajului creștin: Țara Sfântă, Muntele Athos și Mănăstirea Nicula, fără să ignor și alte locuri sfinte și de evlavie. Inițial, am căutat să fac popas la cât mai multe sanctuare, mai ales mariane, chiar dacă ele sunt de sorginte catolică, precum: Fátima, Lourdes, Czestochowa, Máriapócs..., însă m-am rezumat la cele proprii *firii* noastre, cartea de față fiind, într-o oarecare măsură,

Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2017, pp. 492-496.

³ *Liturghia Sfântului Ioan pentru folosul preoților când slujesc în sobor*, ediția a V-a, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2009, p. 43.

lucrarea de disertație susținută la catedra de Istorie Bisericească Universală, sub îndrumarea Părintelui Prof. Univ. Dr. Ioan-Vasile Leb, în anul 1999. Oricum, am considerat că subiectul este departe de a putea fi abordat exhaustiv, așadar, m-am limitat și smerit.

Sunt dator și rămân recunoscător lui Dumnezeu, Maicii Domnului, dar și oamenilor. Atunci când lucram la disertație, fratele meu cel mare, Constantin Cobzaru, își trăia ultimele zile pământești, pregătindu-se, la Mănăstirea Nicula, de marea trecere, întâmplată în 8 august 1999. L-am avut aproape pe distinsul meu coleg Ștefan Stroia, care m-a sprijinit cu toată priceperea și elocința lui, deloc neglijabile, în realizarea acestei cercetări. Aduug și faptul că domnișoara Diana Moțoc, statornică și fără odihnă, a muncit temeinic ca această lucrare să poată fi publicată. Le mulțumesc tuturor!

Și, nu în ultimă instanță, doresc să dedic acest mic volum onorabilei familii Corina și Emil Merdan, care mi-au oferit șansa, de curând, să revăd Locurile Sfinte, împreună călătorind!

Cu pace să ieșim!

D.C.